

zat. nr 44

324
305

U C H W A Ł A

SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

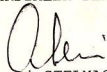
z dnia 26 kwietnia 1990 r.

w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o usprawnieniu realizacji zobowiązań pieniężnych.

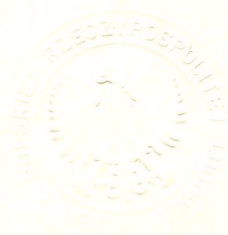
Na podstawie art. 20 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej Senat postanawia wnieść do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o usprawnieniu realizacji zobowiązań pieniężnych.

Jednocześnie upoważnia senatora Henryka Wilka do reprezentowania stanowiska Senatu w dalszych pracach nad tym projektem.

MARSZAŁEK SENATU

Andrzej STELMACHOWSKI

U S T A W A

z dnia.....

o usprawnieniu realizacji zobowiązań pieniężnych

Art. 1

1. Bank odpowiada za wykonanie dyspozycji płatniczych w kolejności ustalonej przez posiadacza rachunku, gdy stan środków na rachunku umożliwi ich wykonanie i za uznanie rachunku wierzyciela, najpóźniej w ciągu 5 dni roboczych od daty obciążenia rachunku dłużnika.

2. Jeżeli wykonanie dyspozycji (uznanie rachunku wierzyciela) nastąpiło po upływie 5 dni roboczych z przyczyn innych niż brak środków na rachunku dłużnika, bank dysponenta jest zobowiązany do uiszczenia odsetek w wysokości stopy procentowej pobieranej od udzielanych przezeń kredytów obrotowych krótkoterminowych.

3. Jeżeli opóźnienie było spowodowane przez pocztę, przewoźnika publicznego lub inny bank, bankowi służy roszczenie zwrotne, bez względu na ograniczenia odpowiedzialności przewidziane w przepisach szczególnych.

Art. 2.

Banki mogą udzielać kredytów o stałej stopie oprocentowania przy uzależnieniu wysokości kapitału od innego niż pieniądź miernika wartości (klauzula zbożowa, klauzula złota, klauzula walutowa i inne).

Art. 3.

1. Urzędy celne są obowiązane do terminowego zwrotu nadpłat i zwrotów opłat celnych.

2. Jeżeli opóźnienie przekracza 1 miesiąc - urząd celny jest zobowiązany do uiszczenia odsetek w wysokości ustawowych odsetek za opóźnienie.

Art. 4.

1. Zobowiązania alimentacyjne ustalone umową, ugodą lub orzeczeniem sądu w postaci określonej kwoty pieniężnej podlegają, poczynając od najbliższego terminu płatności, przeliczeniu wyrażającym się stosunkiem ustalonego zobowiązania alimentacyjnego do średniej płacy krajowej w miesiącu ustalenia alimentacji. Przeliczone w ten sposób zobowiązania alimentacyjne nie mogą być niższe niż kwota wypłacana na dzieci z ubezpieczenia rodzinnego, ani też wyższe niż trzykrotna wartość tej kwoty.

2. Minister Sprawiedliwości ustala w drodze rozporządzenia wysokość przeliczników o których jest mowa w ust.1 w odniesieniu do okresu w którym ustalono zobowiązania alimentacyjne.

3. W trakcie toczącej się egzekucji świadczeń alimentacyjnych przeliczenia, o których mowa w ust.1 dokonuje komornik właściwego sądu z urzędu. Na czynności komornika przysługuje skarga stosownie do art.767 Kodeksu postępowania cywilnego.

4. Przepisy ust. 1 i 2 nie naruszają ogólnych zasad dotyczących zmiany wysokości alimentów.

Art. 5.

Alimenty wypłacane stosownie do przepisów ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym (Dz.U. z 1983 r. Nr 10, poz.54) ulegają przeliczeniu stosownie do przepisu art.4. Ograniczeń wysokości kwot alimentacyjnych (art.4 ust.2) nie stosuje

308
~~324~~

Art.6.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z wyjątkiem art.1, który wchodzi w życie po upływie 1 miesiąca od dnia ogłoszenia.

309
328

U Z A S A D N I E N I E

Ustawa ma na celu usprawnienie realizacji zobowiązań pieniężnych, jak również ochronę niektórych wierzytelności stron słabszych ekonomicznie przed skutkami inflacji. Dotyczy to:

1. Podjęcia próby usunięcia zatorów pieniężnych w rozliczeniach między wierzycielami a dłużnikami, spowodowanych przez bank lub przez pocztę, względnie przewoźników publicznych. Trzeba stopniowo ale zdecydowanie doprowadzić do standardów europejskich technikę rozliczeń pieniężnych. Zaostrzenie rygorów będzie bodźcem do usprawnienia organizacji pracy sieci bankowej i zainstalowania nowoczesnych urządzeń technicznych.

2. Dostosowania systemu kredytowego do obsługi nie tylko krótkoterminowego obrotu pieniężnego, ale także pożyczek średnio i długoterminowych, wymagających bardziej precyzyjnej kalkulacji. Jest to ważne zwłaszcza dla rolnictwa. Mechanizm waloryzacyjny powinien obejmować nie tylko odsetki ale i kapitał, jako instrument alternatywny do systemu już istniejącego. Stąd propozycja, by obok pożyczek o nieco "loteryjnym" ruchomym oprocentowaniu, stworzyć możliwość pożyczek o stałym, z góry znanym oprocentowaniu, przy uzależnianiu spłaty kapitału od innego niż pieniądź polski, bardziej stabilnego miernika wartości. Wybór należałby do banku.

3. Usprawnienia pracy urzędów celnych, zwłaszcza gdy idzie o zwroty opłat celnych. Zwroty następujące po dłuższym okresie czasu w praktyce unicestwiają założenia ustawodawcze w dziedzinie importu i eksportu.

4. Stworzenia mechanizmu przeliczania alimentów. System istniejący stwarza uprzywilejowaną pozycję dla dłużników, zmuszając stronę słabszą do występowania do sądu o podwyższanie alimentów. Proponowany system odwraca sytuację stron. Alimenty ulegałyby (w określonych granicach) automatycznemu przeliczeniu,

310
329

pozostawiając "klapę bezpieczeństwa" dla kontroli sądowej na wniosek strony zainteresowanej. Zasada indywidualizacji świadczeń alimentacyjnych byłaby więc zachowana.

Wszystkie te propozycje powinny złagodzić ujemne społeczne skutki słusznych skądinąd reform realizowanych przez Rząd na tle procesów inflacyjnych, których skutki będą dawały o sobie znać jeszcze przez pewien okres czasu.